

Tillaga um skipulagsgrundvöll
Li redd i Ólfsbænum
og tillaga þar að líta undi lögð
fram að félagsþundi 9. okt
1982

Tryggja þarf að borg sé skipulögð með þarfir íbúanna í huga og að samsetning borgar sé þannig, að allir íbúar hennar hafi sem greiðastan og jafnastan aðgang að henni.

Borgin sé samansett af einingum, hverfum, sem að mestu leyti séu sjálfu sér nóg með tilliti til uppfyllingar daglegra þarfa íbúa sinna.

Daglegar þarfir, svo sem dagleg innkaup, barnagæsla, atvinnna, afslöppun og endurnýjun krafta þurfa að geta farið fram auðveldlega innan tiltekinna hverfa. Hverfin eiga því að vera blönduð að byggð og íbúasamsetningu. I hverju hverfi eiga að vera mismunandi íbúðarstærðir fyrir mismunandi fjöskyldustærðir og sambýlisform. Hvert hverfi á að innihalda athvarf fyrir börn, s.s. leikskóla, grunnskóla tómstundaheimili og leiksvæði, athvarf fyrir unglings, fullorðna og aldna, s.s. félagsheimili og afþreyingarstaði. Byggð hvers hverfis skal þannig bæði samanstanda af íbúðum og vinnustöðum. Vinnustaðir geta verið ýmis þjónustufyrirtæki, stofnanir, léttur iðnaður og allur atvinnurekstur, sem ekki veldur mengun. Öryggi íbúanna skal tryggt með því, að gangandi vegfarendur hafi forgangsrétt. Samgöngur með almenningsvögnum skulu gerðar þannig úr garði, að fljótt og einfaldlega sé hægt að ferðast bæði innan hverfis og á milli borgarhluta.

Nokkur hverfi mynda síðan borgarhluta. I borgarhluta fyrirfinnst þjónusta af sérhæfðara stigi en hverfaþjónusta t.a.m. menntaskóli, sérskólar, sérvörverslanir, stærri þjónustumiðstöðvar s.s. heilsugæslustöðvar, stærri íþróttar- og útivistarsvæði. Borgarhlutar sameinast síðan um kjarna, sem höfðar til allrar borgarinnar, s.s. þinghúss, borgarleikhúss o.s.frv.

Reykjavík, eins og við þekkjum hana í dag, er samsett af vesturbænum, miðbænum, austurbænum og austurhverfum. Miðbærinn er fjölbreyttastur að samsetningu, hvað varðar vinnu- og þjónustustaði, en hverfandi íbúðabyggð er ~~í~~ miðbænum. Að öðru leyti ~~hun umsókn~~ oinkennast hverfi Reykjavíkur af tiltölulega einhæfu innihaldi. Skiptast á yfirvegandi íbúðarhverfi, ellegar þjónustu-, verzlunar- og iðnaðarhverfi. Svo virðist sem sérhæfing hverfanna haldi áfram í nýjum hverfum sem rísa, s.s. Artúnshöfði, frátt fyrir yfirlýsta stefnu borgaryfirvalda um að stuðla að fjölbreyttri byggð. Sökum dreifförar byggðar á Reykjavíkursvæðinu eru fjarlægðir langar og sökum einhæfðra hverfa, er mikill straumur á milli hverfa og borgarhluta, frá heimili og vinnustaðar sem tíðast liggja langt frá hvort öðru. Algjör nauðsyn er því að hafa bíl til umráða og mikill umferðarfungi er á gatnakerfi borgarinnar á annatímum. Sér í lagi er barnafólki nauðsýn á að eiga bíl, þar sem iðulega liggja heimili, dagvistun barna og vinnustaður of langt frá hvort öðru til að hægt sé að notast við strætisvagnakerfi borgarinnar. Billinn er sem sagt alsherjar lausn á daglegum feröum þorra fólks.

Stefna borgarinnar í skipulagsmálum ^{miðbænum} hefur verið þéttинг byggðar á Reykjavíkursvæðinu og hefur hér einkum verið um íbúðarhverfi að ræða, að öðru leyti er fyrirhuguð útvíkkun byggðar á svo kölluðum austursvæðum. Fétting byggðar er jákvæð þróun, þar sem hún stuðlar að tengignu bæjarins innbyrðis, og minnkun á fjarlægðum. ~~Er hér att vist langa dældum~~

En vöxtur borgarinnar til austurs virðist fljótt á litið ekki boða breytta skipulagsstefnu. Kosnaður við að undirbúa áður ónotað svæði undir byggð er mikill. Eðlilegt væri að þetta ~~þy~~ byggðina innan núverandi byggðar, t.a.m. á flugvallarsvæðinu, og tengja hana hinum upphaflega kjarna Reykjavíkur.

Norðurströnd Reykjavíkur er að mestu leyti undirlögð undir iðnaðar- og hafnarmannvirki. Suðurströndin er enn að hluta óbyggð. Opna ætti íbúum borgarinnar aðgang að ströndinni og gera hana að útivistarsvæði. Finna þarf varanlega lausn á því hvernig eyða má úrgangsefnum til að stöðva mengun við strendurnar.

Leggja ber rækt við þau hverfi sem fyrir eru í Reykjavík og fullnýta þá möguleika, sem í þeim eru. Við endurbyggingu eldri hverfa ber að taka tillit til varðveislugildis húsa. Jafnframt ber að stuðla að fjölbreyttu íbúðavalni í hverfunum, þannig að fólk hafi meiri möguleika á að skipta úr stærra húsnæði í minna eða öfugt, innan hverfanna. Koma þarf á fjölbreyttri starfsemi í hverfunum og gefa íbúunum möguleika á að hafa áhrif á umhverfi sitt, með því að efla hverfasamtök, og veita þeim aðgang að skipulagi borgarinnar. Stuðla skal að því að gaumur sé gefinn að útirýmum, f.e. auðum svæðum milli húsa, og leitast við að skapa skjólgóð og aðlaðandi útivistarsvæði þar sem tekið er tillit til veðráttru og náttúrufarslegra sérkenna. Auka ber möguleika á nýtingu orku til upphitunar útivistarsvæða og torga.

Kröfur:

?
stöldar
Fétt borg, litlar fjarlægðir, skjól
blönduð borg - góð þjónusta
aðgreind umferð - öruggar samgöngur
útirými - útivistarsvæði ? *hverfumannarinn?*
aðlaðandi byggð - manneskjuleg stærðarhlutföll